

ליגען 12:50-13:50 גולה. 5:50-5 נולדן. (אללעס פער 100 גולד.)
ע ל צ ו א ר ע י (רא-ה ווארען) פאן דיעזעס ארטיקלע קאם וועגן צו מארקטע אינד דאס וועגעטע ווארדען שנעל איינפלייסט, פאן פיסטען ווארען 20,000 שטיק אס לאגע, פאן אלטפיסטען 10,000 שטיק. מאן בעצאלטע: אלטפליע-עללע פער פאר 2-2,75 נולדן, פיסטע אינאיינעם אינד כאמאטער 4,75 נולדן, דעטא זעבנבוינדע אינד 5-5,50 נולדן, בויט-מאדער אינד זאמפטיגע אינ-טעינא-דענעטע ווארע 9-10 נולדן, דעטא 10 נוסע 12-13 נולדן, שטייט-מאדער, בלאסטע 10 ביז 11 נולדן, דעטא דונקלע 14-16 נולדן, פיש-אמטער 14-15, 17 נולדן, דאכטע צום שטינדען 8,25 ביז 3,75 נולדן, דעטא נוסע גיאטע פיהרמאנט-עללע 5-6 נולדן, ווערדקאצע, פיש ווארע 2-2,75 נולדן, האזען, נוסע ווארע פער 100 שטיק 43-46 נולדן.

רעסס, קאלל פער אויטאט-סעפטעמבער, 197-13 נולדן.
 סעפטעמבער שלאכט פיע-ה-א-ר-ק-ט, ביא דע-אם 23-טען ד. מ. היער אין סעפט אונטעראלשטען וואגע-מארקטע ווארדען 1131 שטיק גיאט-אינד 366 קליינ-פיע צו מארקטע בעכמאט. היעפאן ווארדען סעקויט: 24 שטיק שטיי יע ר, פער שטיק פאן 85-166 נולדן - 825 אכטען דאס פאר פאן 200-358 נולד, 150 קוידע דאס פאר פאן 136-200 נולד, 69 סעק-קוידע דאס שטיק פאן 90-178 נולד, 62 שטיק פוסעלע, דאס פאר 180-340 נולד, 171 שטיק קרבע, דאס שטיק פאן 4-6,50 נולד, 26' שטיק שאפע דאס פאר 4-6,50 נולד, פיינע פער 100 קילא, אכטע-פלייש 49 - 62 נולד, קו-פלייש 47 - 50' נולד, קארט-פלייש 52 - 60 נולד ביפעל-פלייש 44-46 נולד.

לאטא-ציעהונג פאם 22 סערין 1882.
 ה ע ר מ א נ נ ש ט א ד ט : 78 57 3 58 74
פ ר א ג : 34 71 78 82 25
ל ע מ ב ע ר ג : 1 7 49 54 68
 פראנטווארטיקער רעדאקטער: מאיר ברוך רויז.

ק א נ ק ו ר ו

די דער היינטיגן יודישן ארטה געמינדע איזט דיא שטעללע אינעם איד' געפירטען לע-הערס בוז לענגסטע פאן 24 טעג אפיל מיט דעם יאהר-עס-געהאלט פאן 350 נולדען נעכט קוואר-טייע צו בענעטען, בעיערבער דיערע שטעללע מיסטע דער דייטשען, אינאיינעם אונד העכער-א-שען שפראכע מעכטען זיין אונד אבער העליאגע איינפירונג פאן אנערקאנטען ארטה' ראכטניג מיט ציינטיגען פערזיען זיין, ניד דעס אקעס-טייטען ווערדען דיא רייזע-שפעזען פערטיקעט. הייז-באקארטעני (בייא דעכרען) אינעם 1-3

ל ע י א - דיערער מענטש ווילל אלא דען איינצען מאטער אינעם איננליק שטיצען, אלס זיא דיערער דער אייגענליכע געה-דעשער, דאס ניכט ער אבער צי דאס ער איינע דעכטשטאלע פעראיכט האבע, ווער נולדען קוים דאס מאז איינעס, דער זיד זעלבסט אלס דיעם בעציינעט, נולדען שען קען ווער, אום דעסען פאטער וועגען וועכסעל-פעלשינג צו פערפאלגען.

נ ע ש ע פ ט ס ב ע ר י כ ט

פסעטער מארקט-פרייען.
 דער זאכען אבערלייגענע פסעטער יאזעפ-מארקט יאר אים פראדוקטען-געשעפטע צייע-דענטישליכע אונד אים מאנפאקטור-געשעפט ציעמליך גוט, נאכעמטלד אין אונטערפון, פעללען אינד וואלגען-געשעפט נינג גוט, אס מיסטען וואר-דען וואללע צו פלייסע-קוידע: עוובט.
 שאפאזאללע 1000 ניי-וארד ביז צום יאזעפ-מארקט ווארדען 10000 מעטער-ענטיגער פערקויפט, אויף דעם מארקטע אלליין זינד 2500 מעטער-ענטיג-נער צו פאלגענדיען פרייען פערקויפט ווארדען: איינשריען פיר מיליאן אכטמטעל 108 נולד, מיטטעל 85-98 נולד, זעכצנ-פרייען באמטקער איינשריען 70 ביז 72 נולד, צוויישריען ווייסע זעכצנ-פרייען אינד זאמטער-ואללע 84-86 נולדן, העוועשער ווינטער-אינד זאמטער-ואללע 78-80 נולדן, סהיים ווינטער-אינד זאמטער-ואללע 75-78 נולדן; בא-מאטער זאכעל 44-45 נולד' פער 56 קילא.
 הא א נ ת, דער זעשעפט-באנא הערין איזט יואאל פיר שראכער, דיא פרייען שטיינערטען זיך אבער דענאך, דיעזע זינד: דא-האנא 31-33, 50-33 נולדען, שטיי-אנ-שפיטצאהאק 41-49 נולדען, גע-זעכענער האנא 53-58 נולדען, יעיער 15-30.

פ ר ע ר י 1500 מעטער-ענטיגער וואר-דען הערין-ענטיגער אינד פערקויפט, דיא פרייען ווערבע זיט דעם לעפאל-מארקט 6 ביז 8 נולדען צירוקגעאונגען, האבען זיך וואהל אום 2 ביז 3 נולדען וועיער ערהאלט, שטענען אבער הע-נאך אום 4 ביז 6 נולדען זיערדער אלס אס לע-פאל-מארקט, דיא זעשענען פרייען זינד: הופ-האכפין 160-170 נולדען, מיטטעלפין 150-160 נול-פין 120-140 נולדען, פלוטען האכפין 280-300 נולדען, פאן 225-250 נולדען, ארדינע 140-160 נול, אללעס פער 56 קילא, נעטטא קאסטע.

ה א ד ע ר י (פסעצען), טראטן דעם שא-נען ווינטערס ווארדען וועגן האדערן לעזמטעל אינד דאך ווערדען בעסטערע נאטטיגען בילדע פערלאנגט וויל דיא אפער-פאכריקען וועגען וואססער-מאנגעל וועגן ארייטען קאנגען, דיא פיי-זע וונד: ווייסע 19-21 נולד, הארבייטע 16-17 נולד, קאנציליא 12-12:50 נולד, פיינפאק 12-12:50 נולדען, ארדינע-פאק 10:50-11:50 נולדען, בלויז

נינג פאלגט: אלס שטערבענדע שראפע איך היע-מיט בייא נאטט, דאס איך אים, אונטערדיגעט פערדען אום דעם לעבען שידע, איך פארדיע נאך בראפעטע, וויל איך אן אינאון פערבען וואה, מינע לעבען פוטטער, דיא איך פור מינע מלה, אום פערצוהונג טעטע, בעשוארע איך, דאס זיא מינע לויבע ניכט נאך ווען צירוקפיהרען לאסטע, דיא עס מיין הייסעסער יאונש איזט, אן אינאון בענאכען צו זיין - מאן ליעס זאנליך דאס פאר-שע מערדערטע אונד אנגעווארדען, דענען זיא דען פערווארדען ערקאונט ווערדען קאנן - וויא עס שיינט, היירפטע דער זעשענען דער דעם פערדען הויך לעבעס-ערקלעונגען דען קאפ-פערדערטע האט, איין אינאון נעווען זיין, פאר דיע-זעס אימטאנדע היירפטען איהרע שווערמערען פיר אינאון העררהרען. - נאכטענליך ווער נאך געמעלדעט, דאס בייא דער אינגליקלען פערנע-שטען איך אין בריעף פארענענדען ווארדען מיט דער ארדעסען: אן מינע לויבע שוועסער, אבער 1 ו ע ר א זיט דיעזע לויבע שוועסער, דאס עבען ווייס מאן ניכט, איבניגעס שיינט דער בריעף אן אין קינד גערובטעט צו זיין, דיא עס אין דעם-זעלבען הייט: טיעף שמערצע עס מיל, דאס איך דיר, שווערער שוועסער, אלס שפיליאנעס קינד צירוקלאסטען מוס, - מערקוורדיג איזט עס, דאס ביז דיעזע איך אים ווען נאך קיינע מערלונג אינ-נעמלאפען, דאס דארט איין מערדען פערשוואונ-דען זיא!

ע ל ע ע ל ש ט א ד ע ר נ ע ש ט א ה
 ל ע י א דעם היינטיגן דאס-הענדלעך הערין מ היירדענען בראכטע פאן הייער טאנע צווייא וועכעל דעם געשעפטס-מאנעס, הערין ס' קיי-פאן אים שטענענאפעל ציר ערשאפטענען זיא וועכסעל לייטטען אויף 2406 נולדען, הערר היירדענען וואר אבער פארזיכטיג נענע, פאר אל-לעס ביא הערין קויפמאן זיך בריעפליך צו ערקוי-דיגען, אום הייער וועכעל וועכעל פאן איהם אים-געשעללעט זינד, מאנס דאריף וואר הערר קיי-פאן בערויס איך אנצייגע בראשעטע, דיא עסמאנד זיינע אונטערשיפט אים צווייא וועכעל געפעלשט האבע, מאן ערפיהר אלסבאלד, דאס איין נעוויסער שטייטשע דער אינאבער דער ברייען געפעלש-טען וועכעל איזט, דיא טריכטישער זיך ציעפלעגט ניכט אין דער הייפטשארט, זאנרען אין דיארדיש בעפאנע, פעראלאסטע דיא הייפטשטעטישע פא-ליצייא, דאס דערזעלבע אונטער שווערערע בייא-טינג נאך ביא-פעסט געבראכט ווארדען, טריכטי-שע, אן יענער מאן אים אלטע פאן 26 יאר-דען, ווארדע דעם שטרא-געריכטע איבערנעבען, בויס פערדארע זאנטע ער: איר האבע הייער-ווע-סעל ניכט געפעלשט: איך האבע דיעזעלען אים דעם הייפטשע מינעס אטעריס: נ ע ש ט א ה

קרוז-טאבעללע פאם 23 מערין		פרייז-טאבעללע	
ק"מ	ק"מ	ק"מ	ק"מ
26	100	8.50	11.60
127	5 64	7.70	11.75
64		7.65	11.85
29 20		7.35	12.15
34		7.35	12.30
115 75		5.90	12.30
109 25			80
125 70			
ייטרה-פאיערע		פרייז-טאבעללע	
118 30	119	7.20	12.05
58 90	129 75	7.92	12.10
88 55	182		12.20
96 75	167		12.35
65	169		12.50
96 50	68		12.65
102	21		75
104 50	173		76
131 50	39 50		77
96 25	109		78
	24		79
	17 50		80
	19		
	41		
	37		
	20		
	40		
	10		
	40		
	23		
	14		

ישראל אהרע הייסאפה האבען זאלען — אינצוו-
שן וינר אבער אין רוסלאנד אונד רומעניען נאך-
סע ווערענערפאלגונגען ענטשטאנדען; זואוואל פאן
רוסלאנד אלס איך פאן רומעניען צעהען מווענע
אונד מווענער ווען נאך ארץ ישראל זאל דאס עס
זעלבער הערן אישטויצן פאן דען צאהלדישען
יודישען איינוואנערן אין ארץ ישראל באנגע נע-
ווארדען — אונד ער שרייבט יעצט: וועהן וועהן!
איך האבען נון אין נייגעס אונגליק הערשענדיגע-
אויכער 6 מיליאנען ווען פאן דער נאנגען
וועלט ווערדען יעצט נאך ארץ ישראל קאממען.
דא ווירד אין גראסעם שטארקעס יודישעס רייך
געברענגט ווערדען, אונד דאן קענען אים אין דען
קרענען פארען! — אישטויצן פאסטע נון דען ענט-
שלוס, אין דער נעכסטען וועג צו אונדארשיען
רויססטאנס דען אמטראל צו שטעללען: אינצו-
גענוואסעס אויסערשטעס מיניסטעריאס מאנע
זיך מיט דען איבערען איינפירענדיגע רעגירונגען
און פערבינדונגען זענענען, אים דאס מאכטען אינווא-
דעיונג דער ווען אין ארץ ישראל צו פערדינ-
דען, דא דא ווען אין אהרער געזאמטשטייט דען
ניכט-ווען וועהר געפערליך ווערדען קאנטען!
הערע אישטויצן פארשטעט אלווא ווערעד דא ער-
פילונג דעססען, וואס ער פירערט זא וועהר וועה-
טען פירערט וועשטע ער, אלע איבערן גענערע
פאן דען ווען וועהר אהרע אישטויצונגען נאך
ארץ ישראל צו פערדינען: אונד יעצט ווערעד
פירשטעט ער עפען דאס מאכטען איינוואנערונגען דער
ווען נאך פאלגענדיג.

דער רויסשען יודען () בעקאנטליך האט באראן
ווארעס אים ענגלישען פארלאמענט דען אמטראל
געשטעללט ענגלאנד מאנע זיך צו נעסטען דער בע-
הוקטע ווען אין רוסלאנד ביא דער רויסשען דע-
געווען פערזענדיקן, דאס אונדארשט דעם ענגלישען
מיניסטער-פערזענענען גלאדסטאנען לויטע דא-
הן, דיעזע אנגעלעגענהייט דער רויסשען ווען זיא
אינע איבער אונגעלעגענהייט רוסלאנדס אינע עס
פאסטע דארט איבער פירשטען מאכט ניכט זיך
אין דא איבערע אנגעלעגענהייט איבער אונדערן
מאכט אינעשטען, דער דייטש-אויסערשטיגע מאנע-
צער איראקליש' ברענגט זיך אין ווענע ערשטען
ארטיקלע אינען בעיוונג אים דער וועלט-געשטעטע
דאס זיך שאן אינעם ענגלאנד אין דא איבערען אונ-
געלעגענהייטע עסטרעויכעס צו נעסטען דער באר-
אונד אינע איבערשטען ווען אינעמישע האט.
אם 20 מען דענעמערקס 1741 ווארעד אין פראג אין-
נע קונדענענע דער קאנזערו מאריא סערעווא
פערפארשטעטליכע לייט וועלכער אלע ווען אים
מעהרען אינע באהטען זאפארט פערשטייבען ווע-
ן 1741 מיט שונג צו גונסטען

דען זאלטען, דען פערשטענענען ווען זאלטען
עס ניכט ערלויבט זיין זיך און אין אירענע אינעם
אונדערען ארטע דער עסטרעריישישען מאנארכייע
נידערגעזאלאסטען, וועלכע פערצוויילונגען וועלכען
שרעקען דיעזע גרוואמע, גוהר! הערפארדישען
לאסט זיך ניכט בעשטייבען, מעהר אלס 10000 ווען
זאלטען מיט אהרען פרויען אונד קינדער, מיט
גרויען אונד קראנקען, דא הייסאפה פערלאסטען,
זאלטען הייסאפהאן אומהערארדען, זאלטען
דעם הונגער, דער נאשט אונד דעם לעגענע אים-
געזעצט ווערדען, דא אינגליקליכען ווען ליעסען
פאסטטאנע אונדארטען אונד נעכטע אבהארטען,
פאן צאן שאראטיווען אין דא גראבע דער פראמ-
טען אינע בעשטעט דארט צו דעם אלעבעשטיגען
נאשט אים אבערונדען דער גוהר! אימער אים
מיטטערנאכט פערזאממעלעטע מאנזך אין דען בעט-
הינדער, זאנעט דא יתהלים אינע בעשטעט צו נאשט,
— אין שרייא דעם ענטזענענען רובספלאן נאשט
איראפא — אונד דא דענעיונג פאן גראם-ברויט-
מאניען (ענגלאנד) אונד פאן דען געזענדיגען
(הארלאנד אינע בעדענען) בעראפארטאנען אהרע
געזאנעטען אין 1711 ע. ז. דא אונד דעם דרנ-
געזעצט פיר דא אינגליקליכען ווען אין באהטען
אונד מערדען ביא דער קאנזערו אינע קאניען
מאריא סערעווא צו פערזענדיקען, אלס דא ער-
טען בעהעווענען דיעזע געזאנעטען ביא דער קאני-
וערן מאריא סערעווא ניכטע נעשטען, שרייבט דער
ענגלישע מיניסטער-פערזענענען אים אישטויצונגען דעם
דאמאלען גערוישען קאניעס פאנאן 1711 אין דען
ענגלישען געזאנעטען אין ווען פארטענדיק: ברענג
זיא עס שיינע זינר דא פארשטעללונגען, וועלכע
זיא אונד דער נידערגעווישע געזאנעטע דער קאני-
וערן מאריא סערעווא צו נעסטען דער ווען
פאן בארטיקע אונד מערדען מאכטען זיך יעצט
אינע ערפאלג געווענען, איך שרייבט זיך דיעזען
ברענג איך בעפעהרלע מינעס האנעס, אים אהרען
צו זאנען, דאס עס דער וועלכע ווערד מאכטעט
אינע דאס זיך וועלכע ביא דעם קאנזערו מא-
ריא סערעווא אינע פערזענדיקען זיא נעסטען דער בע-
הוקטע ווען פערזענדיקען אונד דאס זיא דא
הערשטעטען שרייבט זיך ווארדען, אומטען דא
דען ווערדענען נענט געווענען אישטויצונגען-
בעפעהרלעס ערלאנגען, וועלכען דער ווענע האר
גענען זא פיעלע אינשטרומען יודישען פארטלישען
הערלאסטען האט, איבער קאניע פאנאן 1711, נעסט
זיך דא זאכע וועהר צו הערצען, אונד ווען מאנעס-
טעט לאסט דא קאנזערו מאריא סערעווא אין
הענגענדיגסטער ווען ביטטען, ווערד אינעמישען דא
נאנעט צו געווערדען, וועלכע ער פאן אהר צו נענט-
טען דער ווען באהטען אינע מעהרענעס פער-

פאליעטאן

העררשא אונד פאלק

דא אסטע ציענעלשע אונד ארץ (זאנעט יושטער
וואלשע) דאס ארץ אהרען שפארענענענען מיט דעם קני-
דע אינע פערשלייטעט דאסען זיא אלס אויסערשטען אונד
דאס קניד געלעבטע האבען ארץ וועלכע שיעלע נאך
ווען פארשטעט דער אלטען אבער אדעליגע מיטער
וואר פארט, נעמאנד וואסעט ווארן — אלס איך זיך צו
לעגען אין דאס וואר, פראג איך פארשטען אונד אונדער-
מיטעטע מיט ארץ צואסטען (ווערע 9 פארשטענען)
אונד רופאר יעצט דאס שיקאל מינעס קנאבען, זיא נע-
שטאר, דאס קניד ערלויבט צו האבען אונד זיא זאנעט
מינע עס זיא מארד — איך וואנע ניכט, מינע אדעליגע
דינס מיטשפארענען; איך וויל אהר ווענענענען נאך דא
אינענע האפפונט ארץ ווערען אויספירונגען אהרעס
קנידען לאסטען — דאך נענען לאסטען ווער דאס; דאס
לעבען אונד רעכט קורן, עס דאס פיעלע פיעלע דארטען;
לאסטען אונד דאס בלווען, איך עס אונד דאריבערעט,
ניכט פערנאכטענענען; דאס נאשט, דאס קניד עס קאסטע
אונד צו אייביש בעשטימטע, נאב מיר גליקליכעוועווע
דאס פארליכע נעשטע אונד אינען לייכטען זיין — דאך
שיללע דא קאסטע אדעליגע!

קייט דאס אישטויצונגען לעבען אים מיר לאנצוועלכע מיר
נעפעלשט איין לעבענדיגעס לעבען, איין עווענעס שוואקען
אונד שווערען אונד שווערען אונד דעם שווערענען אונד
פאללענדיקן וועלכע דעם גרוקעס!
פראשערלע קאם ווארדען ווערען צוויק אינע מעל-
דעסע דאס איינען אינענענענענען דאסען פאר דער
יושטער-ברויט אונדערשטען אונד מיט וואלשע פאן פארשטעל
צו שיענען ווענען.
ווען זיא אינענענענענע ווער (זאנעט וואלשע),
זא לאסטען דרייא פאן אהרען הערען; איך וויל זיא
עספארטען!
... זינר נאמן אונדערשטענדיגע לייכט (זאנעט וואלשע),
זיא טראגען איין ווענעס באנד אים דאס לעבען האנד נע-
בערען, אלס שיענען, דאס זיא ניר פיערענעס. באשען ווער!
אלס זיך דאס דרייא אינענענענענען פיערענעס-
באשען פאר וואלשען טראגען, דא מערדענען זיא אהרס,
דאס דאס נאנען אונדערשטען דאס ווערען בערטיש אונד
אלע אלעס אינע הערעס ווער אונד וואלשע פאן מאנ-
רעאל ווירד זיך אים פיערענענענענע לייכטע עווענעס, דאס
נענערע צו פערלאסטען.
דאס שיענעט אהר אים נאמען איינעס שיענענען
(זאנעט וואלשען שפארטשע) ער בעשעלשט מיר אלווא,
בינען 10 טאנען דיעזע בריוו צו פערלאסטען; נון, ער אישט
מיר נענענענענע רעכט האפליך, איך געווענט זיין קאסטע
נענען דאס ראמישען באנאנע נעבען אהרס נאך פיעל בע-
שפארטענען, זא דאס ער נאך קנידען אהרס, אונד איך
צו דענקען, וואס אישט דענען מיט דעם נאשטען שפארטשען
לאגנע נעשענען?

דעם וואס עס דער וועלכע ווערד מאכטעט אינע דאס זיך וועלכע ביא דעם קאנזערו מא-
ריא סערעווא אינע פערזענדיקען זיא נעסטען דער בע-
הוקטע ווען פערזענדיקען אונד דאס זיא דא
הערשטעטען שרייבט זיך ווארדען, אומטען דא
דען ווערדענען נענט געווענען אישטויצונגען-
בעפעהרלעס ערלאנגען, וועלכען דער ווענע האר
גענען זא פיעלע אינשטרומען יודישען פארטלישען
הערלאסטען האט, איבער קאניע פאנאן 1711, נעסט
זיך דא זאכע וועהר צו הערצען, אונד ווען מאנעס-
טעט לאסט דא קאנזערו מאריא סערעווא אין
הענגענדיגסטער ווען ביטטען, ווערד אינעמישען דא
נאנעט צו געווערדען, וועלכע ער פאן אהר צו נענט-
טען דער ווען באהטען אינע מעהרענעס פער-